

نەھری کەسەنە زانی و سەرا نی یە کەتەنی سەردارە بدو ە حەمە

دەسەتە تی بەرزواری لە کاتی قەیرانەکاندا کە رووبەرووی ناڕەزایی تی جەماوەری دەبەتەو بەهەی شکاندنەوی قەیرانەکانی بە سەر جەماوەری کرێکارو زەحمەتکەش و خەڵکی هەژاردا ، ناچار دەبە بە پاراستنی دەسەتەتەکی پەنا بەت بە هەموو سەرکوت و درەوفا و چەواشەکاریک ، خەڵکی کوردستان لە ماوەی ٣٠ ساڵی ئەمدەسەتەتەدا ئەم دیاردەیان بینیوە بە چاوی خەیان ئەستائەم دەسەتەتە متمانەیی دەراندوو و چیتەر خەڵک باوەی پەناکا .

قەیرانی مووچە دیارترینی ئەو قەیرانانەیی کە ئەم دەسەتەتە دزو تاڵاچیەیی بە جەگایەکی گەیاندوو پەنا بە شەخ و فریوکاریەکانی ببات . لەم کاتەدا شەخ نەھری کەسەنە زانیباشتەین ئەمرازی بە ئەم فریوکاریەیی دەسەتەت . سەرائی دەسەتەتەکی یەکەتی بە تەبەت بەرھەم ساڵەحی سەرکە کەمارو پاڤە تاڵەبانی هاوسەرەکی یەکەتی و وەزیریگەشت و گوزار ، یەک لە دوا یەکی سەردانی شەخ نەھریان کرد بە کردنەوایی پەتەزەیی بە کەربەلا کردنی شاری سلەمانی و کردنەوایی مەزارگەیی بە گەڵەیی باوکی شەخ نەھری تا بەکو دەروەشەکانی سەردانی بکەن و لەم ئاگاو سەرمایەگوزاری بکەن ، گوايا لە بەرزوونەیی خەڵکی نەداری کوردستان دەبە وەک نەھری خەیی ووتیچارەسەری کەشەیی مووچەیی پە داکات . ئەوایی نەھری ووتی درەییکی تازە نیە . سەرائی دەسەتەتە تی کوردی هەمیشە ئەم قەسەیان دووبارە و چەند بارە کردووەتەو ئەمجارە ئەم دەسەتەتە ئەم درەیی بە شەخ نەھری دەکا چونکە بە گەژاندنی خەڵک ئەمرازیکی گونجاو بەیان . بە ئەوایی بزانی شەخ نەھری بەچی ئەستەناکا سەرەتا دەبە بزانی شەخەیی تی و سەفی گەری و دەروەشە کە کردنەوایی لە سەر بنەمای درە و فەوفا و فریوکاری لە منداڵدانی کەمەگەییکی نەخوێندەوارو دواکەوتوو لە دایک بوو ، چونکە کەمەگەیی بە ئاگا و دەسەتەتە زەردار پیای فەبازوسەختەچی دروست دەکا بە ئەشنایی ئەمە با بگەڕێنەو بە کتەبەکی ئەحمەد کەسەوی کە پەشە حەفتا ساڵە باسیهاتنی شەخ و سەفی گەرائی دەکا :

(کەسەوی دەربارەیی رەگ و ریشەیی سەفیگەری دەت “سەفیگەری هەروەک زەرشتی دیکە لە فەلسەفەیی یەنانی و سەریهەداو ، دامەزرێنەرەکی پلوتینەس-ی فەیلەسووف کە پەییوایی سەرچاوی جیهانو هەموو ئەوایی

هـ۔ یے يك شتہ ئویش خودایہ، هـ موشتہ کانی تر ل و جودا بونہ ت و،
ب۔ یے پوِستہ مر ف گیر دای مادیگ ری نہ ب و خیراد سستی چٹرو
خشییہ کانی دنیا ن کات، ئ و ای گشگیرو بہ خود بت د توانہ
پوِست بہ ت و بہ خدا و پوروارگار و۔"

کسر و ی ئا ماژ ب و د کات ک ل س د کانی س ر تای س ره دان ی
ئیسلام و ئ م ج ر بیر کردن و ف ل س فید ی نانیان رویا نکرد
و اتی موسمانان و ره ژ ه ات و ئ مانیش زیاتر ب و یان پ داو ز ر ی
ن خایاند س فیک ر ی گ ش ی کرد و ت ک ی و خان قا دام زرا ب ئ وانی
ت رکی دنیایان د کردو جلو ب ر گ ک ی ز بریان د پ ش ی، ئ و د ت "ئیت ر
ش خ کانی س فیک ریش پا گ ند ی ئ و یان د کرد ک نو ن ر ی پ غ م ب ر و
خودان، ه مو شت ک ی ئ م دنیا ی ب د س تی ئ وان د سو و ت و ت نانت
کار گ یش ت ب و ی ب نئیزرائیلیش ب ب ر زام ند ی ش خ ع بدولقادری
گ یلانی گیانی ک سی پ نا ک ش ر ت ") *

ئۆستە وازانىمان بناخەى سەرھەللىدانى شەخ و سەفى گەرى چىي ئىنجا دەپ بىزەن شەخ نەھرى كەسەنەزانى و دەسەللىتدارانى زەنى سەوز بى دواى چىيەن ؟ لى وەللىامدائەمان بى دواى ئۆۋەن سەكتەرىكى تىرى ئابورى زىادەكەن بى كوردستان بىلەم ئايا سەرمەيەكەى بى كە دەپ بى ؟ . ديار چەندىن سەكتەرى ئابورى لى ماۋەى ۳۰ سەلەدا بىكە بوۋە ئۆمەشيان ھەر بى ئۆۋەللى، نەۋت ، گومرگ ، بازىرگەنى ، كەمپانىيەكان ، باجەكان ، پارەى ئاۋوكارى باھتە ... ئۆۋە سەكتەرى ئابورىلەن كە لى لايەن سەرانىئەۋدەسەللىتەۋە قەرخ كراۋن بى خەيان خەللىكى كوردستانىش بىلەش كراۋە لى داھاتى ئۆمانە .

ئەمجار بىيان ئۇم سەكتەر ئابورىي شەخ نەھرش زیاد دە بىيان ،
جىاوازيكەي ئوۋى شەخ نەھرش دە بىتە شەرىكە دزى ئۇم دە سەكتە
لە مودوا . ئەمانە ھەموو پەكتەۋ خەرىكە كەكتە سەرمایە دە بىن
چونكە سىستەمى ئابورى ئەمانە سەرمایە دارىيە لە سىستەمەكى لەم
جەرەدا ھەژارى ھەر زیاد دەكا و دەۋەمەندىش زىاتر دەۋەمەندىر
دە بى بى قازانچى كەرنەۋى تەكىۋە مەزارگە و مەرقەدى كەسەنەزانی
بە ئو چىنە دەۋەمەندە دە بە خەكەش بەدرە و بەفەتە دەخەنە خەتە
چاۋەۋانەۋە . بە استىئەمەش دەكەر ئاۋە لە خەكەكى كەربەلەۋە جەف
و كوفە و بەغدا بەدەينەۋە بزەنەن چەندە سوۋدەمەند بوۋە لە شوۋەبە
پىرەزىيە ئاينەكەن . ھەموو دەزەنەن خەلكە برىسى و بەكارو ھەژارى
ئۇم شارەنە بە ماۋەي دە مانگ لە سەر جادە بوۋە دزى دە سەكتە
دزۈگەندەي مەلىشەي عەراق . ئەگەر بە بوۋەنى شوۋەنى پىرەزىيەكەن
بەۋەيە و لە بەرژۈرەندى خەكەكەيدە بەۋەيە دە بەۋەيە ئو خەشەنە
گەرەيە جەماۋەر ھەرگىز ۋەۋە نەدەبەيەۋە چونكە خەكەكەي تەرو
تەسەل دە بوۋە!!! .

لـ لاين د سولتات كى يـ كـتـيـو و شـخ نـهـر بـ كار دـت و ك بـ شـك
لـ پر ژـ چاكسازيـ در يـنـكـى بـ مـ لـ لاين شـخ نـهـر خـ يـ و
پر ژـ كـى بـ كار دـهـنـ بـ بـ زـكـرـنـ و يـ پـلـى سـاسـى خـى و ك دـ مـ ن
خـى ئـ مـادـ دـ كا بـ پـلـى سـرـك كـ مـارى عـراق ، ديار ئـ مـش بـ
پـشـتـيـوانـى ئـ مـريـكا يـ ، چـونـكـ ئـ مـريـكا دـ يـ و هـ زـكـ لـ عـراقـدا
دـ سـ مـ تـى هـ بـ لـ بـ ژـ و نـدى خـ يـدا بـت بـ دـواى شـكـستـى بـ دـيـلـ كـى
دـواى رـوـوخـانـدنـى سـ دـام كـ بـ و هـى بـ هـ زـكـردنـى پـا يـ گـاى ئـ رـان و
لـوازى خـى لـ ناوچـ كـ دا . بـ چـ نـدين بـ گـى ناو تـ مـ كـ مـ سـ مـ يـ تـيـ كـان
شـخ نـهـر پـياوـى خـودى ئـ مـريـكا يـ . بـ يـ ئـ و پـ شـبـينـى جـ ي خـ يـ تـى
كـ ئـ مـريـكا ئـ مـجار دـ يـ و سـرـكـ كـيسـ فـى گـ را لـ عـراق دا دـابـنـ
لـ بـ رـانـبـر ئـ رـان و شـيـعـ و سـوونـى سـ لـ فـى و دا عـشـيدا .
هـ رـجـرـ خـ شـباوـ يـك بـ پـروپـاگـنـدـا كـانـى يـ كـتـى و شـخ نـهـر و ك
ئـ و خـ شـباوـ رـيـ يـ كـ دـ رـوـ شـكـان هـ يـانـ بـ شـخ نـهـر . مـوـچـ و
مـافـ كـان بـ هـ زـو فـشـارى خـ كـبـ دـ سـت دـت نـك بـ بـ مـنـ
هـ نـگـوينـى كـانـى دـ سـ مـ تـ و شـخ نـهـر يـ كـ سـنـ زـانـى .

سردارء بدو لا ح م

۱۲/۱/۲۰۲۱

تـبـیـنـی :

• ٺٺو ڊو ڀرڻ گرافم لاءِ نويسندڙ وڊيوز ۽ ڪم لاءِ مائپڊري ٺاهڻ لاءِ سار ڪٽڻ ۽ ڪي ٺٺا ڪم ڊ ڪسروي سڌار ۽ ت ٻي شيخ و سڌي ڳري چاپ ڪراڻي زياتر لاءِ ۷۰ سا ڀڄڻ ٺٽا ٻي شار ۽ ازي زياتر ٺٺا لينڪ ٻڪڻ

<https://www.awene.com/detail?article=41156>